

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 237/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. apríla 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Polákom, Aleja slobody 1890/50, Dolný Kubín, vo veci namietaného porušenia jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 7 Co 156/2016-556 z 15. júna 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 214/2016 z 29. novembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. marca 2018 doručená sťažnosť [REDACTED]

(ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Polákom, Aleja slobody 1890/50, Dolný Kubín, vo veci namietaného porušenia jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 Co 156/2016-556 z 15. júna 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 Cdo 214/2016 z 29. novembra 2017.

Z obsahu podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva: *«Sťažovateľka bol stranou sporu v procesnom postavení žalobcu v konaní vedenom na Okresnom súde Ružomberok sp. zn. 6C 44/2012 v ktorom na strane žalovaných vystupovali [REDAKOVANÉ], nar. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], nar. [REDAKOVANÉ], obaja trvale bytom [REDAKOVANÉ]. V tomto konaní sa sťažovateľka domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, a to pozemku parc. č. [REDAKOVANÉ] - orná pôda o výmere 70 m², zapísané na LV č. [REDAKOVANÉ] k. ú. [REDAKOVANÉ]. Okresný súd Ružomberok rozsudkom sp. zn. 6C 44/2012 - 511 zo dňa 15.03.2016 vo výroku I/ návrh zamietol a vo výroku II/ rozhodol, že o trovách konania bude rozhodnuté do 30-tich dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.*

Proti rozsudku Okresného Ružomberok sp. zn. 6C 44/2012 - 511 zo dňa 15. 03. 2016 podala sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie.

Krajský súd v Žiline rozsudkom sp. zn. 7Co/156/2016-556 zo dňa 15. 06. 2016 rozhodol, že rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/156/2016-556 zo dňa 15. 06. 2016 podala sťažovateľka dňa 19. 09. 2016 dovolanie na Najvyšší súd SR, ktorým sa domáhala, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/156/2016-556 zo dňa 15. 06. 2016 a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a priznal sťažovateľke náhradu trov dovolacieho konania.

O podanom dovolaní sťažovateľky rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „porušovateľ I/“) uznesením sp. zn. 7 Cdo 214/2016 zo dňa 29. 11. 2017 tak,

že dovolanie odmietol a sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť žalovaným náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Porušovateľ 1/ v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že dovolanie sťažovateľky nie je podľa § 420 písm. f) C. s. p. prípustné a preto dovolanie podľa § 447 písm. c) C. s. p. odmietol.

Porušovateľ 1/ v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu, že ani opomenutie odvolacieho súdu vyporiadať sa s uvádzaným špecifickým argumentom neskoršej dovolateľky privodiť porušenie práva na spravodlivý proces v intenzite predpokladanej ustanovením § 420 písm. f) C. s. p. nemohlo. Spor tu totiž bez ohľadu na jeho rôznu interpretáciu nižšími súdmi na jednej a žalobkyňou na druhej strane tkvel v použití jednej skupiny podkladov a z nich čerpaného skutkového zistenia na úkor podkladu iného (a z neho vychádzajúceho skutkového zistenia predstavujúceho významový protiklad k skutkovému zisteniu vzatému napokon za základ rozhodnutia) a v takomto prípade bolo bez právneho významu, či podkladom pre závery jedinej žalobkyňou prijímanej znalkyne boli rovnaké listiny ako u znalcov, ktorých posudky akceptoval aj odvolací súd (a pred ním i súd prvej inštancie).»

V sťažnosti sa ďalej uvádza: «Porušovateľ 1/ dovolacie dôvody, ktoré sú a boli dané, ktorými sa sťažovateľka bránila proti nezákonnému rozhodnutiu súdov nižšieho stupňa, vôbec neposudzoval a nebral do úvahy, resp. konštatoval, že v konaní nevyšli najavo...

Porušovateľ 2/ nesprávnym procesným postupom znemožnil sťažovateľke, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom táto vada spočíva v tom, že súd prvého stupňa i odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzali z neprípustných dôkazov a síce z nepravdivého a neodborného znaleckého posudku [REDACTED] (znalecký posudok č. 60/2011 zo dňa 01. 12. 2011 a znaleckého posudku znalca [REDACTED] č. 9/2015, zo dňa 15. 8. 2015), ktorí znalci v rozpore s údajmi katastrálneho operátu prijali záver, že parcela

██████████ k. ú. ██████████ nie je ani len z časti vytvorená z parcely č. ██████████ parc. č. ██████████, ale výlučne z parcely parc. č. ██████████.»

Sťažovateľka zastáva názor, že «1) napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov vychádzajú z takého hodnotenia dôkazov, ktoré je v príkrom rozpore so skutkovým stavom a z aplikácie právnych predpisov, ktorá odporuje významu a cieľu zákonných ustanovení ako aj ustálenej súdnej praxi,

2) porušovateľ 1/ sa nedostatočne zaoberal dovolacími dôvodmi, ktoré proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 15. júna 2016 sp. zn. 7Co/156/2016 vzniesla sťažovateľka vo svojom odvolaní zo dňa 19. 09. 2016,

3) porušovateľ 2/ sa nedostatočne zaoberal odvolacími dôvodmi, ktoré proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 6C 44/2012-511 zo dňa 15. 03. 2016 vzniesla sťažovateľka vo svojom odvolaní zo dňa 31. 03. 2016,

4) porušovateľ 2/ nesprávne vec právne posúdil, keď sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa o tom, že v súdenom prípade sťažovateľka neunesla dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu vlastníckeho práva k predmetnému pozemku a že parcela ██████████ k. ú. ██████████ nie je ani len z časti vytvorená z parcely č. ██████████ parc. č. ██████████, ale výlučne z parcely parc. č. ██████████.

5) porušovateľ 2/ pri rozhodovaní o odvolaní sťažovateľky zo dňa 31. 03. 2016 vychádzal z nesprávne zisteného skutkového stavu, nakoľko vychádzal zo záverov znaleckého posudku ██████████ č. 9/2015, zo dňa 15. 8. 2015, ktorý znalec mal byť vylúčený z úkonov v konaní vedenom na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 6C 44/2012 z dôvodu jeho zaujatosti,

6) napadnutý rozsudok porušovateľa 2/ je arbitrárny. Zákon síce vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, čo je vecou vnútorného presvedčenia a logického myšlienkového postupu toho-ktorého sudcu, avšak táto zásada neznamena ľubovôľu súdu pri hodnotení dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a musí byť preskúmateľná v inštančnom postupe, čo v tomto prípade nie je možné.»

V dôsledku už uvedeného došlo podľa názoru sťažovateľky k porušeniu jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľka v petite podanej sťažnosti navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 214/2016 zo dňa 29. 11. 2017 bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde, základné právo sťažovateľky čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve vlastníť majetok a základné právo sťažovateľky podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, spočívajúce v práve na spravodlivé súdne konanie.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 214/2016 zo dňa 29.11.2017 a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/156/2016 z 15. júna 2016 o potvrdení rozsudku Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 6C/44/2012-511 zo dňa 15.03.2016 bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde, základné právo sťažovateľky čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve vlastníť majetok a základné právo sťažovateľky podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, spočívajúce v práve na spravodlivé súdne konanie.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/156/2016 z 15. júna 2016 a vec vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

5. Zároveň Sťažovateľka žiada priznať náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 390,50 €, a túto poukázať jeho právnomu zástupcovi na účet vedený vo [REDACTED].“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že k porušeniu jej označených základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru došlo rozsudkom krajského súdu č. k. 7 Co 156/2016-556 z 15. júna 2016 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 214/2016 z 29. novembra 2017.

Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzických osôb a právnických osôb. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Konceptia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkých zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takeého postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavovať nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany

dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj ESĽP vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že súdy majú povinnosť odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno to chápať tak, že sa vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky

a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj krajský súd a najvyšší súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti aspoň rámcovo posúdiť, či ich skutočne rešpektovali, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je potrebné odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 7 Co 156/2016-556 z 15. júna 2016

Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 7 Co 156/2016-556 z 15. júna 2016. V nadväznosti na túto skutočnosť, riadiac sa zásadou materiálnej ochrany ústavnosti, rešpektujúc rozhodovaciu činnosť EŠLP (m. m. rozsudok z 12. 11. 2002 vo veci Zvolská a Zvolský v. Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54) a vychádzajúc zo svojej (už) ustálenej judikatúry, ústavný súd uvádza, že v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania považuje lehotu na podanie sťažnosti ustanovenú v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde v zásade za zachovanú (s výnimkou prípadov, kde to konkrétne okolnosti posudzovanej veci zjavne vylučujú) aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu, ak bola táto lehota dodržaná vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu dovolacieho súdu (m. m. IV. ÚS 195/2010, III. ÚS 227/2010, IV. ÚS 394/2013). Vzhľadom na to ústavný súd považuje lehotu na podanie sťažnosti vo vzťahu k rozsudku krajského súdu č. k. 7 Co 156/2016-556 z 15. júna 2016 za zachovanú.

Sťažovateľka v tejto časti sťažnosti predovšetkým namieta, že napadnuté rozhodnutie vychádza z takého hodnotenia dôkazov, ktoré je v príkrom rozpore so skutkovým stavom, a z aplikácie právnych predpisov, ktorá odporuje významu a cieľu zákonných ustanovení, ako aj ustálenej súdnej praxi. Krajský súd sa podľa názoru sťažovateľky nedostatočne zaoberal odvolacími dôvodmi, ktoré proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok (ďalej len „okresný súd“) č. k. 6 C 44/2012-511 z 15. marca 2016 vzniesla sťažovateľka vo svojom odvolaní z 31. marca 2016, a vec nesprávne právne posúdil, keď sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa o tom, že v danom prípade sťažovateľka neunesla dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu vlastníckeho práva. Napadnutý rozsudok je podľa sťažovateľky arbitráry. V dôsledku toho malo dôjsť podľa sťažovateľky k porušeniu jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 7 Co 156/2016-556 z 15. júna 2016.

V relevantnej časti odôvodnenia rozsudku č. k. 7 Co 156/2016-556 z 15. júna 2016 krajský súd uviedol:

„... Odvolací súd sa v zásadných a rozhodujúcich zisteniach a záveroch stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto sa obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku okresného súdu a na zdôraznenie vecnej správnosti len doplnil/zopakoval niektoré podstatné skutočnosti (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

Okresný súd správne vychádzal zo znaleckých posudkov [redacted] a [redacted]. Súdny znalec [redacted] pri identifikácii parciel použil raster mapy bývalého pozemkového katastra, ako aj katastrálnej mapy z Ústredného archívu geodézie a kartografie, a pri porovnaní pozemnoknižnej mapy s mapou bývalého pozemkového katastra zistil ich nesúlad. Pri určení priebehu hranice pozemku sa vždy vychádza z máp, ktoré majú vyššiu grafickú presnosť, a preto v danom prípade bolo potrebné vychádzať z mapy bývalého pozemkového katastra, ktorá vznikla na matematickom základe, t. j. meraním, keď naproti tomu pozemnoknižná mapa vznikla pohľadovým zakreslením hraníc ako krokárska mapa. Pri určení priebehu spornej hranice vykonal preidentifikáciu pozemnoknižnej mapy na mapu bývalého pozemkového katastra a takto preidentifikovanú pozemnoknižnú mapu natransformoval na katastrálnu mapu, v ktorej sú evidované hranice

pozemku CKN parc. č. ■■■■, pričom identifikáciou spôsobom popísaným v znaleckom posudku dospel k záveru, že pozemok CKN parc. č. ■■■■ je celý vytvorený z pozemnoknižnej parcely č. ■■■■ v konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim pre k. ú. ■■■■ bol určeným operátom pre konanie operát pozemnoknižný s identifikáciou na operát pozemkového katastra z roku 1860. Zo znaleckého posudku ■■■■ však vyplýva, že táto vychádzala z kópie mapy pozemnoknižnej a kópie katastrálnej mapy. Správne malo byť na identifikáciu parciel použitý raster mapy bývalého pozemkového katastra, čo znalkyňa ■■■■ neurobila. Dokazovaním vo veci bolo preto náležite preukázané, že sporná parcela bola vytvorená z EKN parc. č. ■■■■.

Námietka zaujatosti voči ustanovenému súdному znalcovi ■■■■ bola vyriešená samostatným uznesením č. k. 6C/44/2012-436 zo dňa 15. 4. 2015, keď tento nebol vylúčený z vykonávania znaleckého úkonu. Žalobkyňa neuviedla konkrétnu skutočnosť, ktorá by mohla navodzovať hoc len zdanie zaujatosti znalca. Znalecký posudok ■■■■ bol žalobkyni doručený na vyjadrenie dňa 2. 9. 2015, ku ktorému v stanovenej procesnej 10-dňovej lehote nepodala žiadne vyjadrenie. Podaním zo dňa 11. 11. 2015 navrhla vypočutie súdneho znalca, vzhľadom na rozdielnosť znaleckých posudkov. Na pojednávaní do zápisnice pri výsluchu súdneho znalca dňa 23. 2. 2016 (č. l. 489-490) žalobkyňa uvádzala, že súdny znalec sa mal ponúknuť žalovaným zamerať prístavby ich domu, čo súdny znalec poprel a nepotvrdili to ani žalovaní. V odvolaní poukazovala na to, že podľa jej názoru súdny znalec konal neštandardne a neeticky. Tieto svoje tvrdenia však žalobkyňa na predmetnom pojednávaní, ani v podanom odvolaní nepreukázala, žiadne dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti nenavrhovala, nevyplýva to ani z podaného znaleckého posudku a žalovaní sa vyjadrili, že do dnešnej doby prístavby nemajú zamerané. Napokon žalobkyňa predmetné tvrdenia začala tvrdiť s dosť značným odstupom času od vykonania ohliadky súdnym znalcom, na ktorom malo dôjsť k tejto ponuke a na ktorej ohliadke bola žalobkyňa prítomná, ako aj od doručenia vypracovaného znaleckého posudku, ku ktorému nepodala žiadne písomné vyjadrenie, ani námietky k postupu súdneho znalca. Preto jej tvrdenia odvolací súd vyhodnotil ako účelové. Námietka, že súdny znalec z opačnej strany štátu nepozná miestne pomery nie je na mieste, nakoľko tento je povinný pri vypracovaní znaleckého posudku vychádzať z podkladov katastra nehnuteľností.

V ďalšej časti namietala, že znalecký posudok [REDAKOVANÉ] neobsahuje popisnú časť, ktorú poznáme z geometrických plánov. Odvolací súd sa s touto námietkou nestotožňuje, podaný znalecký posudok splňa náležitosti znaleckého posudku v zmysle ust. § 17 zák. č. 382/2004 Z. z o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení noviel. Znaleckou úlohou súdneho znalca nebolo vypracovať geometrický plán, preto podstatnou náležitosťou nemohla byť ani popisná časť geometrického plánu.

Rozhodnutie č. Výst. 657/1958 zo dňa 16. júna 1958, odboru pre výstavbu rady Okresného národného výboru v Ružomberku, ešte nepreukazuje, že právny predchodca žalobkyne skutočne postavil rodinný dom v zmysle tohto rozhodnutia práve na pozemnoknižnej parcele č. [REDAKOVANÉ]. Predmetom preskúmvanej veci ani nebolo určiť, na akom pozemku je daný rodinný dom postavený a z týchto dôvodov nebola ani takáto úloha stanovená súdnemu znalcovi...“

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku č. k. 7 Co 156/2016-556 z 15. júna 2016 zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s relevantnými odvolacími námietkami sťažovateľky, s ktorými sa nestotožnil, a preto rozsudok okresného súdu č. k. 6 C 44/2012-511 z 15. marca 2016 potvrdil. Napadnutý rozsudok okresného súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnený a ani za arbitrárny, t. j. taký, ktorý by bol založený na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení právnych predpisov.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu č. k. 7 Co 156/2016-556 z 15. júna 2016 a základnými právami podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky v časti, v ktorej namietala porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1,

čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 7 Co 156/2016-556 z 15. júna 2016 podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 214/2016 z 29. novembra 2017

Sťažovateľka v tejto časti sťažnosti predovšetkým namieta, že najvyšší súd napadnuté rozhodnutie neodôvodnil dostatočným spôsobom a nezaoberal sa všetkými jej námietkami uvedenými v dovolaní proti rozsudku krajského súdu č. k. 7 Co 156/2016-556 z 15. júna 2016. Podľa názoru sťažovateľky najvyšší súd rozhodol arbitrárne. Závery dovolacieho súdu sú podľa názoru sťažovateľky nesprávne vzhľadom na to, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu krajského súdu bolo podľa názoru sťažovateľky prípustné. Dovolací súd len stroho skonštatoval, že dovolacie dôvody nevyšli najavo. V dôsledku toho malo dôjsť podľa sťažovateľky k porušeniu jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V relevantnej časti odôvodnenia uznesenia sp. zn. 7 Cdo 214/2016 z 29. novembra 2017 najvyšší súd uviedol:

«... 11. V danom prípade žalobkyňa uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. Podľa § 420 písm. f) C. s. p. je dovolanie prípustné, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa názoru žalobkyne mal odvolací súd porušiť jej práva jednak tým, že považoval za správny postup súdu prvej inštancie, ktorý svoje rozhodnutie v neprospech neskoršej dovolateľky založil (o. i.) aj na znaleckom posudku znalca, ktorého (ne)zaujatosť bola žalobkyňou namietaná, ako aj tým, že v odôvodnení svojho rozsudku neposkytol špecifickú odpoveď na argument o totožnej relevancii digitálne získaných kópií máp s ich originálmi (so zreteľom k tvrdeniu, podľa ktorého jedným z východísk pri rozhodovaní bol mylný záver o použití dvojicou

znalcov preferovaných nižšími súdmi mapy bývalého pozemkového katastra a naopak znalkyňou preferovanou žalobkyňou inej pozemnoknižnej mapy, hoci spor tu bol v rovine použitia znalkyňou [REDAKOVANÉ] kópií a ďalšími znalcami originálov rovnakých listín). Podľa dovolacieho súdu ale žalobkyňa uplatňuje ňou uvádzaný dôvod prípustnosti dovolania neopodstatnene...

14. V prípade dovolacej námietky, týkajúcej sa vylúčenia (z vykonávania znaleckých úkonov v prejednávanej veci) znalca [REDAKOVANÉ], k tejto platí, že súd prvej inštancie spôsobom predpokladaným zákonom o vznesenej námietke zaujatosti rozhodol a aj odvolací súd sa v dôvodoch svojho rozsudku napádaného dovolaním s týmto aspektom problému vyporiadal. Ak aj žalobkyňa s čiastkovým procesným rozhodnutím o takejto otázke prejavila nespokojnosť, neznamená to, že nim došlo k upretiu jej práva na spravodlivý proces.

15. Najvyššiemu súdu za tejto situácie ostávalo len posúdiť, či je dôvodnou tá námietka dovolateľky, podľa ktorej mal odvolací súd porušiť jej procesné práva tým, že svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil, urobil ho nepreskúmateľným.

16. Na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“.

17. Pri vyjdení z takéhoto stanoviska má dovolací súd za to, že obsah spisu v prejednávanej veci nedáva žiaden podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť jeho vyššie citovanej právnej vety. Dovoláním napádaný rozsudok odvolacieho súdu (ako primárny predmet dovolacieho prieskumu) totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská účastníkov konania (dnes strán sporu – pozn. najvyššieho súdu) k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať pritom na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s

potvrzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

18. Špecificky k námietke skreslením toho, v čom mala väziť podstata rozdielnosti podkladov použitých na jednej strane znalkyňou [REDAKOVANÉ] a na druhej strane znalcami [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] a k ďalšej z toho vyplývajúcej námietke o neposkytnutí adresnej odpovede na argument o zásadne rovnakej vypovedacej hodnote digitálne získaných kópií a originálov tých istých máp pritom treba uviesť, že ani opomenutie odvolacieho súdu vyporiadať sa s uvádzaným špecifickým argumentom neskoršej dovolateľky privodiť porušenie práva na spravodlivý proces v intenzite predpokladanej ustanovením § 420 písm f) C. s. p. nemohlo. Spor tu totiž bez ohľadu na jeho rôznu interpretáciu nižšími súdmi na jednej a žalobkyňou na druhej strane tkvel v použití jednej skupiny podkladov a z nich čerpaného skutkového zistenia na úkor podkladu iného (a z neho vychádzajúceho skutkového zisteniu predstavujúceho významový protiklad k skutkovému zisteniu vzatému napokon za základ rozhodnutia) a v takomto prípade bolo bez právneho významu, či podkladom pre závery jedinej žalobkyňou prijímanej znalkyne boli rovnaké listiny ako u znalcov, ktorých posudky akceptoval aj odvolací súd (a pred ním i súd prvej inštancie).

19. Pokiaľ sa totiž vytykajú nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, nesprávnosť v hodnotení výsledkov dokazovania, či neúplne a nedostatočne zistený skutkový stav veci, dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila.

20. Z hľadiska obsahového námietky dovolateľky, ktorými odôvodňovala porušenie práva na spravodlivý proces, smerovali tiež voči právnemu posúdeniu veci súdmi, ktoré dovolateľka považovala za nesprávne. Najvyšší súd však už konštantne judikuje, že právnym posúdením veci nedochádza k znemožneniu realizácie procesných oprávnení účastníkovi (vid' R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Uvedené chápanie dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci na možnosť účastníka uskutočňovať jemu patriace oprávnenia aj podľa novej právnej úpravy potvrdzuje právna veta rozhodnutia najvyššieho súdu R 9/2017. Nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP...»

Ústavný súd v tejto súvislosti v zhode so svojou doterajšou judikatúrou (napr. IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 161/2012, IV. ÚS 196/2014) opakovane uvádza, že považuje za ústavne udržateľný právny názor najvyššieho súdu, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku, ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Ústavný súd nezistil v posudzovanej veci relevantné dôvody na odchýlenie sa od svojej doterajšej judikatúry, a preto dospel k záveru, že v sťažnosti uvedené námietky sťažovateľky sú zjavne neopodstatnené.

Na základe citovaného ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení sp. zn. 7 Cdo 214/2016 z 29. novembra 2017 zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s relevantnými dovolacími námietkami sťažovateľky, s ktorými sa nestotožnil, a preto dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu č. k. 7 Co 156/2016-556 z 15. júna 2016 odmietol. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by bolo založené na právnych záveroch, ktoré nemajú

oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení právnych predpisov.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 214/2016 z 29. novembra 2017 a základnými právami podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky v časti, v ktorej namietala porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 214/2016 z 29. novembra 2017 podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v petite sťažnosti (zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu č. k. 7 Co 156/2016-556 z 15. júna 2016 a uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 214/2016 z 29. novembra 2017, vrátenie veci na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. apríla 2018